

Les schoolconcert bij TivoliVredenburg

Lesduur: 60 minuten

Thema: Muziek als protest | stemmen uit de *Black community*

In deze les gaan leerlingen protestliederen analyseren als voorbereiding op het concert van **Ebony Winter** in TivoliVredenburg. De les sluit aan bij Black Achievement Month, waarin de prestaties en bijdragen van de Black community centraal staan. Leerlingen ontdekken dat muziek niet alleen bedoeld is om te vermaken, maar ook een krachtig middel kan zijn om onrecht aan te kaarten, pijn en strijd te verwoorden en hoop te geven. Ze zien tegelijk hoe krachtig en creatief de *Black community* is. Bovendien zijn de thema's uit de songs (racisme, ongelijkheid en politiegeweld) nog steeds actueel. Door samen met de leerlingen naar nummers te luisteren en erover in gesprek te gaan, ervaren ze hoe muziek kan bijdragen aan emancipatie en bewustwording.

Ter voorbereiding op de les:

- Bespreek kort de voorkennis van de leerlingen: welke liedjes kennen zij al met een politieke of maatschappelijke boodschap?
- Deel de [Spotify playlist \(klik hier\)](#) met de leerlingen en stimuleer hen om de nummers thuis of onderweg (bijvoorbeeld op de fiets) te beluisteren. Daarna kan je de les beginnen met de vraag: *Welke nummers spraken je het meest aan en waarom?*

Lijst van nummers:

De **vetgedrukte nummers** worden tijdens het concert door Ebony Winter gezongen. Zorg ervoor dat deze twee liedjes in de les aan bod komen, zodat de leerlingen alvast kennis hebben gemaakt met de context van de nummers die zij live zullen horen in TivoliVredenburg.

- **I Am Not My Hair - India.Aarie**
- **Strange Fruit - Billie Holiday**
- Stand Up - Cynthia Erivo
- Defying Gravity - Cynthia Erivo
- Brown Skin Girl - Beyoncé, Blue Ivy Carter, Saint John and Wizkid
- The Blacker The Berry - Kendrick Lamar
- Blue Lights - Jorja Smith
- Say It Loud, I'm Black and I'm Proud - James Brown
- What's Going On - Marvin Gaye
- Freedom - Beyoncé ft. Kendrick Lamar
- They Don't Really Care About Us - Michael Jackson
- A Change Is Gonna Come - Marvin Gaye
- To Be Young, Gifted and Black - Nina Simone
- The Revolution Will Not Be Televised - Gil Scott-Heron
- Alright - Kendrick Lamar

Zie volgende bladzijde voor de lesverloop en het analysekader.

Lesverloop:

Onderdeel	Benodigheden	Duur
Startmoment		10 min
- Vertel het doel van het de les en bespreek kort wat een protestsong is. - Geef korte context over de rol van muziek in de black community als middel van verzet, troost en bewustwording.		
Luisteren en eerste reactie	Digibord	10 min
- Speel het fragment van "Freedom" af. - Laat de leerlingen in steekwoorden opschrijven wat ze voelen/denken bij het horen van het nummer. - Bespreek kort klassikaal: Wat valt op in toon, emotie en tekst?		
Uitleg analysekader	Analysekader printjes	5 min
- Introduceer het schema dat leerlingen kunnen gebruiken bij hun analyse.		
Groepsopdracht	Computer en schrijfgerei	20 min
- Verdeel de klas in groepjes. - Ieder groepje krijgt een ander nummer uit de lijst. Zorg dat in ieder geval de twee vetgedrukte nummers geanalyseerd worden door een van de groepjes. - Leerlingen luisteren, lezen de songtekst, en vullen het analysekader in op hun werkblad. - De leerlingen bereiden een korte presentatie/uitleg (max 2 min) voor.		
Presentatie en klasgesprek	Digibord	20 min
- Groepjes presenteren hun bevindingen. - Bespreek klassikaal overeenkomsten en verschillen tussen de nummers. - Vraag door: Zijn de thema's nog steeds actueel? Hoe resonanceert dit met protest in onze tijd?		
Afsluiting	Digibord	5 min
- Vat kort samen wat er vandaag is besproken. - Leg uit hoe deze les in relatie staat met het concert in TivoliVredenburg. - Optioneel: Laat videoclip zien / horen van Ebony Winter: Black is Beautiful		

Optie verdiepende opdracht voor vwo-leerlingen:

Laat de leerlingen zelf een nummer kiezen (die ze in de les hebben gehoord of een ander nummer uit de Black community die ze interessant vinden). Laat ze onderzoek doen naar de historische en maatschappelijk context waarin dit nummer gemaakt is. Hoe weerspiegelt de tekst de strijd of situatie van dat moment, en welke betekenis heeft het nummer volgens hen in de huidige samenleving?

Analysekader protestsong

Titel van het nummer:

Artiest:

Thema Waar gaat het nummer over?	
Doel Wat probeert de artiest te bereiken?	
Middelen Welke stijlmiddelen worden gebruikt? Denk aan: muziek, herhaling, symboliek en taalgebruik.	
Effect Wat roept dit op bij luisteraars? Wat roept het op bij jou?	